A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2016. május 26.*

„Előzetes döntéshozatal — Közös hozzáadottértékadó-rendszer — 2006/112/EK irányelv — Mentesség — A 135. cikk (1) bekezdésének d) pontja — Fizetésekre és az átutalási forgalomra vonatkozó ügyletek — Fogalom — Mozijegy telefonon vagy interneten történő vásárlása — Betéti kártyás vagy hitelkártyás fizetés — Úgynevezett »kártyakezelési« szolgáltatások”

A C-607/14. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a First-tier Tribunal (Tax Chamber) (elsőfokú bíróság [adójogi tanács], Egyesült Királyság) a Bírósághoz 2014. december 29-én érkezett, 2014. december 22-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Bookit Ltd**

és

a **Commissioners for Her Majesty’s Revenue and Customs**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: M. Ilešič tanácselnök, C. Toader, A. Rosas, A. Prechal és E. Jarašiūnas (előadó) bírák,

főtanácsnok: M. Campos Sánchez-Bordona,

hivatalvezető: L. Hewlett főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2015. december 16-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Bookit Ltd képviseletében N. Gardner és S. Mardell solicitors, valamint Z. Yang barrister és A. Hitchmough QC,

– az Egyesült Királyság Kormánya képviseletében M. Holt, meghatalmazotti minőségben, segítője: K. Beal QC,

– a görög kormány képviseletében S. Charitaki és A. Magrippi, meghatalmazotti minőségben,

– a portugál kormány képviseletében L. Inez Fernandes, A. Cunha és R. Campos Laires, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: angol.

– az Európai Bizottság képviseletében L. Lozano Palacios és R. Lyal, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv (HL 2006. L 347., 1. o.; a továbbiakban: héairányelv) 135. cikke (1) bekezdése d) pontjának az értelmezésére vonatkozik.

2 Ezt a kérelmet a Bookit Ltd és a Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs (Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának adó- és vámhatósága; a továbbiakban: adóhatóság) között a Bookit által nyújtott egyes szolgáltatások hozzáadottérték-adó (héa) alóli mentessége tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A héairányelv 2. cikke (1) bekezdésének c) pontja a héa hatálya alá vonja „az egy tagállamon belül az adóalanyként eljáró személy […] által ellenérték fejében teljesített szolgáltatásnyújtás[t]”.

4 Ezen irányelv 135. cikke (1) bekezdésének b)–g) pontja lényegében azonos formában írja elő a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv (HL 1997. L 145., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 23. o.) 13. cikke B. része d) pontjának 1–6. alpontjában már korábban előírt adómentességet.

5 A héairányelv 135. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében:

„(1) A tagállamok mentesítik az adó alól a következő ügyleteket:

[…]

d) azon ügyletek, beleértve a közvetítést is, amelyek betétre, folyószámlára, fizetésre, átutalásra, követelésre, csekkre és egyéb átruházható értékpapírra vonatkoznak, kivéve a követelésbehajtást […]”

Az Egyesült Királyság joga

6 A Value Added Tax Act 1994 (a hozzáadottérték-adóról szóló 1994. évi törvény, a továbbiakban: 1994. évi törvény) 31. cikke kimondja, hogy „mentes a héa alól a termékértékesítés vagy a szolgáltatásnyújtás, ha annak tárgya a 9. mellékletben mindenkor felsorolt termék vagy szolgáltatás”.

7 E 9. melléklet meghatározza a héamentesnek minősülő termék- és szolgáltatáscsoportokat. Ennek az 5. csoportja tartalmazza a Pénzügyeket. A következő szolgáltatások adómentességét írja elő:

„[…]

1. Pénz, pénzt megtestesítő értékpapír vagy pénz fizetésére szolgáló bármilyen váltó vagy kötelezvény folyósítása, átutalása vagy átvétele, valamint minden pénzre vagy hasonló fizetőeszközre vonatkozó ügylet.

[...]

5. Az 1., 2., 3., 4. vagy 6. pontban foglalt ügyletek bármelyikével kapcsolatos közvetítő szolgáltatás nyújtása közvetítői minőségben eljáró személy által (függetlenül attól, hogy az ügylet végbemegy-e).

[...]"

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

8 A Bookit az Odeon Cinemas Holdings Limited (a továbbiakban: Odeon) 100%-os tulajdonában álló társaság, amely egy mozihálózat tulajdonosa és üzemeltetője az Egyesült Királyságban. A Bookit a bejelentett gazdasági tevékenysége keretében az Odeon tulajdonában álló csoport ügyfeleinek betéti és hitelkártyával történő fizetéseit dolgozza fel (a továbbiakban: kártyakezelés). Továbbá az Odeon számára egy telefonos ügyfélszolgálatot is működtet. A Bookit teljes bevétele az Odeon tulajdonában álló csoporttal és ezeknek a moziknak az ügyfeleivel kapcsolatos ügyletekből származik.

9 2009. december 24-i határozatával az adóhatóság megállapította, hogy a Bookit által az Odeon mozijegyeket vásárló ügyfelek számára kártyakezelési szolgáltatáshoz kapcsolódó kezelési költségként kimutatott díj ellenében nyújtott szolgáltatások nem tartoznak az 1994. évi törvény 9. mellékletének 5. csoportja szerinti adómentes szolgáltatások körébe. A Bookit fellebbezést nyújtott be a First-tier Tribunalhoz (Tax Chamber) (elsőfokú bíróság [adójogi tanács], Egyesült Királyság) e határozattal szemben.

10 E bíróság pontosítja, hogy az Odeon mozijegyek értékesítése vagy a mozik pultjainál és jegykiadó automatáinál, vagy egy telefonos ügyfélközponton keresztül telefonon, vagy interneten történik.

11 A pultos értékesítéseket az Odeon alkalmazottai végzik. Ezen értékesítések érdekében, ugyanúgy, mint azoknak a mozik jegykiadó automatáinál történő teljesítéséhez, a Bookit kártyakezelési szolgáltatásokat nyújt az Odeon részére, azonban ezekért a szolgáltatásokért semmilyen kezelési költséget nem számolnak fel az Odeonnak vagy az ügyfeleknek. A telefonon keresztül és az interneten történő értékesítéseket a Bookit végzi az Odeon meghatalmazottjaként eljárva. Ezen értékesítések tekintetében a jegyek betéti vagy hitelkártyával történő vásárlása a jegy árának kifizetését, valamint a kártyakezelési szolgáltatáshoz kapcsolódó említett kezelési költség ügyfél általi kifizetését eredményezi. A releváns időszakokban ez 0,65 és 0,75 font sterling (körülbelül 0,82 és 0,92 euró) között változott tranzakciónként.

12 A kérdést előterjesztő bíróság rámutat, hogy a valamennyi releváns időszakban a Bookithoz beérkezett, az Odeon mozikba szóló jegyeket vásárló ügyfelek által betéti és hitelkártyával eszközölt fizetéseket a Bookit elfogadó bankja dolgozta fel egy szolgáltatási megállapodás szerint. E szerződés értelmében az elfogadó bank jóváírja a Bookit számláján az olyan ügyletek teljes összegét, amelyek tekintetében az érintett kártyaügyletekre vonatkozó adatokat a rendelkezésére bocsátották. A megállapodás azt is előírta, hogy a Bookitnak, vagy adott esetben az Odeonnak egyfelől az elfogadó bankjától valamennyi értékesítés teljesítése előtt egy, a kártyabirtokos bankja, az úgynevezett „kibocsátó bank" által kibocsátott engedélyezési kódot kell kapnia, amely lényegében a kártya érvényességi idejét és a rendelkezésre álló fedezetet igazolja, másfelől biztosítani kellett, hogy ez a kód az ezen elfogadó bank részére a nap végén a fizetések lezárása céljából továbbítandó, a kártyaügylet-adatokat tartalmazó fájlban, úgynevezett „elszámolási fájlban" szerepel.

13 Az Odeon és a Bookit külön szolgáltatási megállapodást kötött a DataCash Limiteddel is, amely alapján a Datacash „általános bankkártya-szolgáltatásokat” nyújtott. Ezek a szolgáltatások az engedélyezési kódok Bookit nevében és javára történő megszerzését foglalták magukban, mégpedig a szükséges engedélyezés iránti kérelmek elfogadó banknál való benyújtása és a megfelelő válaszok fogadása révén, valamint tartalmazták az engedélyezések kötegelt fájlban való raktározását, hogy az elfogadó bankkal való elszámolás céljából tudni lehessen, hogy az értékesítések az Odeon által a mozikban vagy a Bookit által távértékesítéssel valósultak meg.

14 A kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy a gyakorlatban a telefonon keresztül vagy az interneten történő mozijegyvásárlás a következő lépéseket foglalja magában. Először is az ügyfél a Bookit rendelkezésére bocsátja az általa felhasználni kívánt betéti vagy hitelkártyára vonatkozó releváns adatokat, mint például a kártyabirtokos neve és lakcíme, a kártya száma és a hátul feltüntetett CV2 száma, amely adatokat a Bookit a DataCashen keresztül az elfogadó banknak megküldi. Ez utóbbi azokat a kibocsátó banknak továbbítja, amely, ha azokat elfogadják, zárolja a pénzt, és egy engedélyezési kódot továbbít az elfogadó banknak. Az elfogadó bank, a DataCashen keresztül továbbítja ezt a kódot a Bookitnak, amely, amikor azt megkapja, ellenőrzi, hogy a kért mozi ülőhelyek továbbra is elérhetők-e. Amennyiben igen, akkor a jegyeket hozzárendelik az ügyfélhez, és az ügylet ez utóbbi tekintetében befejeződik, aki az Odeon részéről egy megrendelési visszaigazolást kap, megerősítve azt, hogy a lefoglalt jegyekért járó összeget, valamint a Bookit részére foglalási díjként fizetendő összeget levonták, vagy le fogják vonni a kártyájáról.

15 Ezt követően, minden egyes mozi napzáró folyamatának részeként a Bookit továbbítja a DataCash részére az összegyűjtött fizetési információkat olyan elszámolási fájlok formájában, amelyek valamennyi ügylet tekintetében tartalmazzák a kártyával való fizetésre vonatkozó adatokat, beleértve a kibocsátó bank engedélyezési kódját, majd a DataCash megküldi az elfogadó banknak a nap folyamán elvégzett valamennyi ügyletet tartalmazó kötegelt fájlt, azoknak a különböző kibocsátó bankok részére történő továbbítása céljából, amely megindítja a kibocsátó bankok által az elfogadó bank részére történő fizetést. Ez utóbbi pedig jóváírja a Bookit számláján az érintett összegeket. Végül a Bookit átutalja az Odeon részére a jegyek értékesítéséből származó bevételt, és megtartja a kártyakezelési szolgáltatáshoz kapcsolódó kezelési költséget.

16 A kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy a Bookit szerepe egyrészt az Odeon ügynökeként jegyértékesítésből, másrészt pedig az ügyfelek részére való kártyakezelési szolgáltatások nyújtásából tevődik össze, amely a kártyára vonatkozó információk ügyféltől való megszerzéséből, a hivatkozott információknak az elfogadó bankok részére történő továbbításából, az engedélyezési kód ez utóbbitól való megszerzéséből és az elszámolási folyamat részeként a kártyaadatokat tartalmazó információk – ideértve az engedélyezési kódot – elfogadó bankoknak való továbbküldéséből áll.

17 A kérdést előterjesztő bíróság pontosítja először is, hogy az elszámolási fájlok nélkül az elfogadó bank nem tudná, hogy az ügyletek befejeződtek. Másodszor az elfogadó bank szolgáltatásai nélkül a Bookit nem tudna kártyával történő fizetéseket feldolgozni, mivel nem tud kártyákra vonatkozó adatokat közvetlenül a kibocsátó bankok részére szolgáltatni az engedélyezési kódok megszerzése céljából. Harmadszor a Bookitnak a DataCash szolgáltatásaira is szüksége van abból a célból, hogy a kártyákra vonatkozó adatok a fizetési rendszer által felismert formában legyenek rögzítve. E Bíróság jelzi, hogy előtte ugyanakkor nem vitatott, hogy a DataCash közreműködése nem érinti a Bookit által nyújtott szolgáltatás jellegét. Negyedszer megjegyzi, hogy az Odeon, a Bookit és az ügyfél közötti viszony leírása az Odeon honlapján található, és úgy véli, hogy a teljes érintett időszakban ezen ügyfelek tudták, hogy külön megállapodást létesítenek a Bookittal a kezelési költség megfizetése ellenében nyújtott kártyakezelési szolgáltatásról.

18 A kérdést előterjesztő bíróság előtt a Bookit előadja, hogy a kártyakezelési szolgáltatás, amelyet ő nyújt az Odeon mozijegyek vásárlói számára, az 1994. évi törvény 9. melléklete 5. csoportjának 1. pontja és a héairányelv 135. cikke (1) bekezdésének d) pontja alapján adómentes szolgáltatásnyújtásnak minősül, mivel a kártyaadatok továbbítása az elfogadó banknak, ideértve az engedélyezési kódokat is, azt eredményezi, hogy a pénzösszegek átutalásra kerülnek a Bookit e banknál vezetett számlájára.

19 Az adóhatóság azonban azt állítja, hogy a Bookit egyik pillanatban sem vesz részt az Odeon ügyfelei megbízásából pénzösszegek átutalásában a Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében, mivel ezt az átutalást az elfogadó bank a kibocsátó bankokkal együtt hajtja végre. A Bookit által nyújtott szolgáltatások így általános héamérték alá esnek.

20 A kérdést előterjesztő bíróság jelzi, hogy, az Egyesült Királyság más nemzeti bíróságaihoz hasonlóan számára is nehézséget okoz meghatározni, hogy milyen jellegű tevékenység tartozik a héairányelv 135. cikke (1) bekezdésének d) pontjában szereplő adómentesség körébe.

21 E körülmények között a First-tier Tribunal (Tax Chamber) (elsőfokú bíróság [adójogi tanács]) felfüggesztette az eljárást és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) A [hatodik irányelv] 135. cikke (1) bekezdésének d) pontjában szereplő, a Bíróság 1997. június 5-i […] SDC-ítéletében, (C-2/95, ECLI:EU:C:1997:278; EBHT 1997., I-3017. o.) kifejtett értelmezése szerinti héamentességre tekintettel, melyek az annak meghatározása során alkalmazandó releváns elvek, hogy a (jelen ügyben nyújtott szolgáltatáshoz hasonló) »[kártyakezelési] szolgáltatás« a hivatkozott ítélet 66. pontja értelmében »pénzmozgással jár és változást eredményez a jogi és pénzügyi helyzetben«?

2) Főszabály szerint milyen tényezők különböztetik meg i) azt a szolgáltatást, amely olyan pénzügyi információ rendelkezésre bocsátásából áll, amely nélkül nem történhet kifizetés, amely viszont nem tartozik az adómentesség alá (a 2011. július 28-i Nordea Pankki Suomi ítélethez [C-350/10, ECLI:EU:C:2011:532; EBHT 2011., I-7359. o.] hasonlóan), attól az ii) adatkezelési szolgáltatástól, amely gyakorlatilag pénzmozgást eredményez, és amelyet a Bíróság ezért olyannak minősített, hogy az az adómentesség hatálya alá tartozhat [az 1997. június 5-i SDC-ítélet (C-2/95, EU:C:1997:278) 66. pontjához hasonlóan]?

3) Különösen, és a [kártyakezelési] szolgáltatásokkal összefüggésben:
   a) Alkalmazandó-e az adómentesség olyan szolgáltatásokra, amelyek eredménye pénzmozgás, de amelyek nem tartalmazzák azt a feladatot, hogy megterheljenek valamely számlát, és ennek megfelelően jóváírást végezzenek valamely másik számlán?
   b) Az adómentességre való jogosultság függ-e attól, hogy a szolgáltatások nyújtója maga szerzi meg közvetlenül az engedélyezési kódokat a kártyakibocsátó banktól, vagy ettől eltérően, az elfogadó bankján keresztül szerzi meg ezeket a kódokat?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Előzetes észrevételek

22 A kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatal iránti kérelmét arra a feltételezésre alapítja, hogy kártyakezelési szolgáltatás, amelyet a Bookit nyújt akkor, amikor az Odeon moziba ellátogatni szándékozó személy a Bookiton keresztül olyan jegyet vásárol, amelyet betéti vagy hitelkártyával fizet ki, ennek a jegynek az értékesítésétől elkülönült és független szolgáltatásnyújtásnak minősül.

23 A Bíróság ugyanakkor már megállapította, hogy a szolgáltatásnyújtó által ügyfeleinek abban az esetben számlázott többletköltségek, amikor ezen ügyfelek hitelkártyával, betéti kártyával, csekkel vagy valamely bankfiókban, illetve a szolgáltatásnyújtó javára fizetések átvételére felhatalmazott megbízottnál készpénzben fizetnek, nem minősülnek azon főszolgáltatás nyújtásától elkülönült és független szolgáltatásnyújtás ellenértékének, amelynek vonatkozásában ezt a fizetést teljesítették (lásd ebben az értelemben: 2010. december 2-i Everything Everywhere ítélet C-276/09, EU:C:2010:730, 32. pont).

24 E tekintetben a Bíróság mindenekelőtt megállapította, hogy ha valamely főszolgáltatás nyújtója olyan infrastruktúrát bocsát az ügyfelek rendelkezésére, amely lehetővé teszi számukra az említett szolgáltatás árának – különösen bankkártyával történő – kifizetését, ez nem önálló célként jelenik meg ezen ügyfelek számára, és hogy ezen állítólagos szolgáltatásnyújtáshoz, amelyet az említett ügyfelek a főszolgáltatás megvásárlásától függetlenül nem vehetnek igénybe, az utóbbiak szempontjából az említett szolgáltatáshoz képest nem fűződik önálló érdek (lásd ebben az értelemben: 2010. december 2-i Everything Everywhere ítélet, C-276/09, EU: C:2010:730, 27. pont).

25 A Bíróság ezt követően hozzátette, hogy a fizetés átvétele, valamint ez utóbbinak a kezelése szorosan kapcsolódik minden ellenérték fejében történő szolgáltatásnyújtáshoz, és hogy az ilyen szolgáltatással együtt jár, hogy a szolgáltatásnyújtó kéri a fizetést, és megteszi a szükséges erőfeszítéseket abból a célból, hogy az ügyfél a nyújtott szolgáltatás ellenértékeként ténylegesen fizetést teljesíthessen, tekintettel arra, hogy főszabály szerint a szolgáltatásnyújtás valamennyi fizetési módja maga után vonja, hogy a szolgáltató bizonyos intézkedéseket tesz a fizetés kezelése érdekében, még ha ezen intézkedések terjedelme az egyes fizetési módok szerint el is térhet egymástól (lásd ebben az értelemben: 2010. december 2-i Everything Everywhere ítélet, C-276/09, EU: C:2010:730, 28. pont).

26 A Bíróság végül azt állapította meg, hogy az a körülmény, hogy az állítólagos pénzügyi szolgáltatás külön árát a szerződéses dokumentum azonosítja, és az ügyfelek részére kibocsátott számlák elkülönítve részletezik, e tekintetben nem meghatározó, mivel az a körülmény, hogy egyetlen árat számláztak, vagy szerződéses úton különálló árakról rendelkeztek, nem döntő jelentőségű annak meghatározása érdekében, hogy két vagy több elkülönülő ügylet, vagy pedig egyetlen gazdasági ügylet létezésére kell-e következtetni (lásd ebben az értelemben: 2010. december 2-i Everything Everywhere ítélet, C-276/09, EU: C:2010:730, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

27 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében a nemzeti bíróság feladata annak a megállapítása, hogy a szóban forgó ügyletek valós gazdasági és kereskedelmi tartalmára tekintettel és az egyetlen szerződéses formától függetlenül az általa vizsgált ismérvek egységet képező ügylet fennállására utalnak-e (lásd ebben az értelemben: 2008. február 21-i Part Service ítélet, C-425/06, EU:C:2008:108, 54. pont, és 2013. június 20-i Newey-ítélet, C-653/11, EU:C:2013:409, 42–45. pont), figyelembe véve mindazon körülmények összességét, amelyek között ez az ügylet végbemegy (lásd ebben az értelemben: 2010. december 2-i Everything Everywhere ítélet, C-276/09, EU: C:2010:730, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

28 E tényezőkre tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a szóban forgó ügyben a Bookit által nyújtott kártyakezelési szolgáltatást a héa alkalmazása szempontjából az érintett mozijegyek értékesítéséhez kapcsolódó járulékos szolgáltatásnak vagy egy másik főszolgáltatáshoz kapcsolódó járulékos szolgáltatásnak kell tekinteni, amelyet a Bookit nyújthat az említett mozijegyek megvásárlóinak, amely lehet a foglalás vagy a mozijegyek elővétele és távvásárlása, és ennélfogva ezzel a főszolgáltatással egy egységes szolgáltatást képez, így ennek a szolgáltatásnak a főszolgáltatás adójogi sorsát kell esetleg osztania (lásd ebben az értelemben: 1991. február 25-i CPP-ítélet, C-349/96, EU: C:1999:93, 32. pont, és 2015. április 16-i Wojskowa Agencja Mieszkaniowa w Warszawie ítélet, C-42/14, EU:C:2015:229, 31. pont).

29 E feltételekre tekintettel a jelen esetben a Bíróságnak szükséges elvégeznie az uniós jognak a kérdést előterjesztő bíróság által kért értelmezését.

A kérdésekről

30 Az együttesen vizsgálandó kérdéseivel a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a héairányelv 135. cikke (1) bekezdésének d) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy az ott szereplő héamentesség kiterjed az olyan, „kártyakezelésnek” nevezett, az e szolgáltatást nyújtó adóalany által teljesített szolgáltatásra, mint amely a szóban forgó ügyben szerepel, és amelynek teljesítésére akkor kerül sor, amikor valamely személy e szolgáltatón keresztül olyan mozijegyet vásárol, amelyet e szolgáltató más szervezet nevében és javára értékesít, és amelyet ez a személy betéti vagy hitelkártyával fizet ki.

31 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy ez a kártyakezelési szolgáltatás mindenekelőtt abban áll, hogy e szolgáltatás nyújtója a vásárlótól megszerzi a vásárló által felhasználni kívánt betéti vagy hitelkártyára vonatkozó adatokat, és ezeket az elfogadó bankja részére továbbítja, amely azokat a kibocsátó bank részére továbbítja. Továbbá e szolgáltatás része az is, hogy amikor a kibocsátó bank ezen adatok megszerzését követően az elfogadó banknak – a részére küldött engedélyezési kóddal – megerősítette a kártya érvényességi idejét és a szükséges fedezet rendelkezésre állását, e szolgáltató az elfogadó bankján keresztül megkapja az említett kódot, amely lehetővé teszi az értékesítés teljesítését. Végül e szolgáltatás részeként e szolgáltató a nap végén az elfogadó bankja részére a nap folyamán ténylegesen teljesített valamennyi értékesítésről összefoglaló elszámolási fájlt küld, amely tartalmazza a felhasznált fizetési kártyára vonatkozó releváns adatokat, ideértve az engedélyezési kódokat is, az elfogadó bank által a különböző érintett kibocsátó bankok részére történő továbbítás érdekében, amelyek ezt követően fizetéseket vagy utalásokat indítanak ezen elfogadó banknak, amely továbbítja az érintett pénzforrásokat az említett szolgáltató számlájára.

32 Elöljáróban meg kell jegyezni, hogy a héairányelv 135. cikke (1) bekezdésének b)–g) pontja, amely lényegi módosítás nélkül átveszi a 77/388 hatodik irányelv 13. cikke B. része d) pontjának 1–6. alpontjában már korábban előírt adómentességeket. Ezen utóbbi rendelkezésekkel kapcsolatos ítélkezési gyakorlat tehát továbbra is releváns a héairányelv megfelelő rendelkezéseinek értelmezése tekintetében.

33 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a héairányelv 135. cikkének (1) bekezdésében foglalt adómentességek az uniós jog autonóm fogalmainak minősülnek, amelyek célja annak elkerülése, hogy a héarendszer alkalmazása tagállamonként eltérjen (lásd: 2011. március 10-i Skandinaviska Enskilda Banken ítélet, C-540/09, EU:C:2011:137, 19. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2015. október 22-i Hedqvist-ítélet, C-264/14, EU:C:2015:718, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

34 Az is állandó ítélkezési gyakorlat, hogy az említett adómentességek leírására használt kifejezéseket szigorúan kell értelmezni, mivel ezek kivételt jelentenek a főszabályhoz képest, miszerint az adóalany által ellenszolgáltatás fejében teljesített minden szolgáltatásnyújtás után héát kell fizetni (lásd többek között: 2011. július 28-i Nordea Pankki Suomi ítélet, C-350/10, EU:C:2011:532, 23. pont, valamint a 2015. október 22-i Hedqvist-ítélet, C-264/14, EU:C:2015:718, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

35 Ezzel összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy a héairányelv 135. cikke (1) bekezdésének d) pontja előírja, hogy a tagállamok mentesítik az adó alól „azon ügyletek[et], beleértve a közvetítést is, amelyek betétre, folyószámlára, fizetésre, átutalásra, követelésre, csekkre és egyéb átruházható értékpapírra vonatkoznak, kivéve a követelésbehajtást”.

36 Ezen rendelkezés értelmében az adómentes ügyletek az adott szolgáltatásnyújtás jellege, és nem a szolgáltatás nyújtója vagy az igénybe vevő személy alapján kerültek meghatározásra. A mentességnek tehát nem feltétele, hogy az ügyleteket meghatározott típusú létesítmények vagy jogi személyek

teljesítsék, mivel a szóban forgó ügyletek a pénzügyi ügyletek területére tartoznak (lásd: 2010. október 28-i Axa UK ítélet, C-175/09, EU: C:2010:646, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

37 A jelen esetben nem vitatott, hogy kizárólag a héairányelv 135. cikke (1) bekezdésének d) pontja szerinti „ügyletek, […] amelyek […] fizetésre [és] átutalásra […] vonatkoznak” tekintetében előírt adómentesség bír jelentőséggel az alapeljárásban szereplő ügyben.

38 Ebben a tekintetben a Bíróság már kimondta, hogy az átutalás olyan ügylet, amely valamely pénzösszegnek az egyik bankszámláról a másikra történő áthelyezésére irányuló megbízás teljesítéséből áll. Különösen az jellemzi, hogy változást idéz elő egyrészről a megbízást adó személy és a kedvezményezett közötti, másrészről pedig az e személyek, illetve a bankjuk közötti, valamint adott esetben a bankok közötti jogi és pénzügyi helyzetben. Továbbá az ügylet, amely e változást előidézi, maga a számlák közötti pénzmozgás, annak okától függetlenül. Így mivel az átutalás csak egy pénzmozgást biztosító eszköz, a funkcionális szempontok döntő jelentőségűek annak meghatározása szempontjából, hogy valamely ügylet a héairányelv 135. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett átutalásnak minősül-e (lásd ebben az értelemben: 1997. június 5-i SDC-ítélet, C-2/95, EU:C:1997:278, 53. pont; és 2011. július 28-i Nordea Pankki Suomi ítélet, C-350/10, EU:C:2011:532, 25. pont).

39 Továbbá a héairányelv 135. cikke (1) bekezdése d) pontjának a szövege főszabály szerint nem zárja ki, hogy egy átutalási műveletet több olyan különálló szolgáltatásra bontsanak fel, amelyek így az e rendelkezés értelmében az átutalásra „vonatkozó ügyletek[et]” képezik (lásd ebben az értelemben: 1997. június 5-i SDC-ítélet, C-2/95, EU:C:1997:278, 64. pont). Noha nem zárható ki, hogy a szóban forgó mentesség olyan szolgáltatásokra is kiterjedhet, amelyek önmagukban nem minősülnek átutalásnak, attól még e mentesség csak olyan ügyletekre terjedhet ki, amelyek átfogóan értékelve önálló egységet alkotnak, és arra irányulnak, hogy ellássák az ilyen átutalások jellemző és lényegi funkcióit (lásd ebben az értelemben: 1997. június 5-i SDC-ítélet, C-2/95, EU:C:1997:278, 66–68. pont).

40 A fentiekből az következik, hogy a nyújtott szolgáltatások akkor minősülnek a héairányelv 135. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett átutalásokra vonatkozó ügyleteknek, ha azok átfogóan értékelve önálló egységet alkotnak, és arra irányulnak, hogy ellássák egy ilyen átutalás jellemző és lényegi funkcióit, és így pénzmozgással járnak és változást eredményeznek a jogi és pénzügyi helyzetben. E tekintetben a héairányelv szerinti adómentes szolgáltatást meg kell különböztetni a puszta dologi vagy technikai jellegű szolgáltatásnyújtástól. E célból különösen a szolgáltatást nyújtó személy felelősségét, pontosabban pedig azt a kérdést kell tisztázni, hogy e felelősség csak technikai szempontokat érint-e, vagy kiterjed az ügyletek jellemző és lényegi funkcióra is (lásd ebben az értelemben: 1997. június 5-i SDC-ítélet, C-2/95, EU:C:1997:278, 66. pont, és 2011. július 28-i Nordea Pankki Suomi ítélet,C-350/10, EU:C:2011:532, 24. pont).

41 Hangsúlyozni kell, hogy mivel a funkcionális szempontok döntő jelentőséggel bírnak annak meghatározása szempontjából, hogy egy ügylet a héairányelv 135. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében vett átutalásra vonatkozik-e, az a szempont, amely lehetővé teszi a pénzmozgással járó, a jelen ítélet 38. és 40. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében a jogi és pénzügyi helyzetben változást eredményező és az említett adómentesség hatálya alá tartozó ügylet megkülönböztetését egy ilyen hatásokkal nem járó, így ennélfogva az adómentesség hatálya alá nem tartozó ügylettől, abban rejlik, hogy az adott ügylet ténylegesen vagy feltételesen átruházza-e a szóban forgó pénzeszközök feletti tulajdonjogot, vagy arra irányul, hogy ellássa egy ilyen átutalás jellemző és lényegi funkcióit (lásd ebben az értelemben: 2011. július 28-i Nordea Pankki Suomi ítélet,C-350/10, EU:C:2011:532, 33. pont).

42 E tekintetben, jóllehet az érintett szolgáltatásnyújtó szempontjából az, hogy egy számlát saját maga közvetlenül megterhel és/vagy azon jóváír, vagy ugyanazon jogosult számláin történő jóváírás formájában beavatkozik, főszabály szerint lehetővé teszi annak megállapítását, hogy e feltétel teljesült,

és arra enged következtetni, hogy az érintett szolgáltatás adómentes (lásd ebben az értelemben: 2014. március 13-i ATP PensionService ítélet, C-464/12, EU:C:2014:139., 80., 81. és 85. pont), önmagában az a tény, hogy ez a szolgáltatás közvetlenül nem foglal magában ilyen feladatot, nem zárhatja ki eleve azt, hogy az a szóban forgó adómentességben részesüljön, figyelembe véve a jelen ítélet 38. pontjában említett értelmezés nem határozza meg előre az átutalások megvalósításának módjait (lásd ebben az értelemben: 2014. március 13-i ATP PensionService ítélet, C-464/12, EU: C:2014:139, 80. pont).

43 Egyebekben a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából következik, hogy az átutalásokra vonatkozó ügyletekkel kapcsolatos megfontolásokat a fizetésekre vonatkozó ügyletek tekintetében is alkalmazni kell (lásd ebben az értelemben: 1997. június 5-i SDC-ítélet, C-2/95, EU: C:1997:278, 50. pont, és 2011. július 28-i Nordea Pankki Suomi ítélet, C-350/10, EU:C:2011:532, 26. pont).

44 A jelen esetben meg kell jegyezni, hogy – amint a jelen ítélet 31. pontjában foglalt ismertetésből következik – egy olyan kártyakezelési szolgáltatás, mint az alapügyben szóban forgó, fizetés vagy átutalás teljesítéséhez vezet, és egy ilyen szolgáltatás a végrehajtás szempontjából nélkülözhetetlennek tekinthető, figyelembe véve, hogy – amint az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból is kitűnik – az elszámolási fájloknak a szolgáltatásnyújtó által az elfogadó bankja felé történő nap végi továbbítása az, amely megindítja az érintett összegek fizetési vagy átutalási folyamatát a kibocsátó bankoktól az említett elfogadó bank felé, és végül e szolgáltatásnyújtó számlájára, valamint hogy csak azok a fizetések vagy átutalások teljesülnek ténylegesen, amelyek tekintetében a szükséges információk szerepelnek az említett fájlban.

45 Ugyanis, először, a héairányelv 135. cikke (1) bekezése d) pontját szigorúan kell értelmezni, így önmagában abból a tényből, hogy egy szolgáltatás nélkülözhetetlen valamely adómentes ügylet teljesítéséhez, nem vonható le az a következtetés, hogy az adómentes (lásd ebben az értelemben: 1997. június 5-i SDC-ítélet, C-2/95, EU:C:1997:278, 65. pont, és 2011. július 28-i Nordea Pankki Suomi ítélet, C-350/10, EU:C:2011:532, 31. pont).

46 Másodszor sem a vásárlótól az ez utóbbi által felhasználni kívánt fizetési kártyára vonatkozó adatok e szolgáltatásnyújtó általi megszerzése, sem azoknak az e szolgáltató által az elfogadó bankja részére történő továbbítása, sem a kibocsátó bank által kibocsátott engedélyezési kód e szolgáltató általi fogadása, sem pedig a szolgáltatásnyújtó által az elfogadó bankja felé, többek között a teljesített értékesítésekre vonatkozó adatokat tartalmazó elszámolási fájlok nap végén történő továbbítása – önmagában vagy együttesen – nem tekinthető úgy, hogy a héairányelv 135. cikke (1) bekezdésének d) pontja szerinti fizetési vagy átutalási ügylet valamely jellemző és lényegi funkcióját teljesíti.

47 E leírásra tekintettel nem vitatott, hogy egy ilyen szolgáltatás nyújtója közvetlenül maga nem terheli és nem is írja jóvá az érintett számlákat, azokon könyvelést nem végez, nem is ad megbízást ilyen terhelésre vagy jóváírásra, hiszen a vásárló az, aki a vásárlás megvalósítása érdekében a fizetési kártyáját használva dönt úgy, hogy a számlája valamely harmadik fél javára legyen megterhelve.

48 Ezenfelül, amint azt az Európai Bizottság a tárgyaláson előadta, a szolgáltatásnyújtó kereskedő által az elfogadó bankja részére bemutatott elszámolási fájl csupán egy fizetés elektronikus formában történő fogadása iránti kérelem. Egy ilyen fájl nap végén történő továbbítása így csak arra irányul, hogy az érintett fizetési rendszert tájékoztassa arról, hogy egy előzetesen engedélyezett értékesítés valóban megvalósult. Tehát nem tekinthető úgy, mint amely az említett fizetést vagy átutalást teljesíti, vagy mint amely arra irányul, hogy a jellemző és lényegi funkciókat ellássa. Azon körülmény, hogy egy ilyen fájl a ténylegesen megvalósított értékesítésekre vonatkozó adatok és kódok átvételére korlátozódik, és így azokra, amelyekre tekintettel a vásárló által kért jegyek rendelkezésre állását megerősítették, e tekintetben nem releváns, mivel ez a körülmény egy ilyen fájl lényegi velejárója.

49 Hangsúlyozni kell azt is, amint az az előzetes döntéshozatalra utaló végzésből kiderül, hogy az az engedélyezési kód, amelyet a szolgáltató csak kér, fogad és továbbít, és amely kibocsátása fölött tehát nem bír ellenőrzéssel, és amely kód ebben a fájlban szerepel, csak az értékesítéshez való engedélyezést

jelenti, amelyet az érintett kibocsátó bank biztosít az elfogadó bankon keresztül a szolgáltatónak. Tehát nem is a szóban forgó pénzeszközök feletti tulajdonjog átruházásának jellemző és lényegi funkciójáról van szó. Következtetésképpen az a körülmény, hogy egy ilyen kódot a szolgáltató közvetlenül a kibocsátó banktól vagy az elfogadó bankján keresztül szerez meg, nem releváns annak megállapítása szempontjából, hogy az olyan kártyakezelési szolgáltatás, mint amilyen a szóban forgó ügyben szerepel, a szóban forgó adómentesség hatálya tartozik-e, vagy sem.

50 Harmadszor az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból nem derül ki, hogy az ilyen szolgáltatás nyújtója viseli-e a felelősséget a héairányelv 135. cikke (1) bekezdésének d) pontja szerinti adómentes átutalási vagy fizetési ügyletet jellemző, jogi és pénzügyi változások előidézésével kapcsolatban, valamint a pénzeszközök átutalási folyamatának jellemző és lényegi funkcióival kapcsolatban, amely folyamat a kibocsátó bankok és az elfogadó bank között, majd az elfogadó bank és e szolgáltató számlája között valósul meg. Így különösen, bár a kártyakezelési szolgáltató, amint arra a Bookit írásbeli észrevételeiben rámutatott, a vásárlója és esetleg azon szervezet tekintetében, amelynek javára az értékesítéseket megvalósítja, kötelezettséget vállalhat ennek az értékesítésnek és az ahhoz kapcsolódó kártyakezelési szolgáltatásnak a megfelelő megvalósítására, és így e szolgáltatás kielégítő teljesítésére, ez a felelősség nem jelenti azt, hogy az említett szolgáltató felelősséggel tartozik a jogi és pénzügyi helyzetben előidézett változásokért, amelyek az adómentes fizetési és átutalási ügyleteket jellemzik.

51 A fentiek összességéből következik, hogy az olyan kártyakezelési szolgáltató, mint amelyről az alapügyben szó van, nem jellemző és nem lényegi jelleggel vesz részt az érintett pénzeszközök feletti tulajdonjog átruházását megtestesítő és a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a héairányelv 135. cikke (1) bekezdésének d) pontja alapján adómentes fizetésekre és átutalásokra vonatkozó ügyletekre jellemző jogi és pénzügyi változásokban, hanem csupán olyan technikai és adminisztratív eszközöket használ fel, amelyek lehetővé teszik az információk begyűjtését és azoknak az elfogadó bankja felé való közlését, valamint szintén ilyen úton az olyan információk fogadását, amelyek lehetővé teszik számára az értékesítés megvalósítását és a megfelelő pénzösszegek fogadását.

52 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az ilyen szolgáltatás automatizált jellege, és különösen az a körülmény, hogy az elszámolási fájl továbbítása az érintett fizetések és átutalások automatikus megindítását eredményezi, nem módosíthatja a nyújtott szolgáltatás jellegét, következésképpen nem érinti a szóban forgó adómentesség alkalmazását (lásd ebben az értelemben: 1997. június 5-i SDC-ítélet, C-2/95, EU: C:1997:278, 37. pont).

53 Így az olyan kártyakezelési szolgáltatás, mint amelyről az alapügyben szó van, mivel lényegében az értékesítésre felkínált szolgáltatás vagy termék kifizetésének fogadása céljából a kereskedő és az elfogadó bankja közötti információcseréből áll, nem tartozhat a fizetésekre és az átutalásokra vonatkozó ügyletek tekintetében a héairányelv 135. cikke (1) bekezdésének d) pontjában szereplő adómentesség hatálya alá.

54 Végeredményben, egyrészt az ilyen szolgáltatás a jellegénél fogva nem minősíthető a héairányelv 135. cikke (1) bekezdése b)–g) pontja értelmében vett pénzügyi ügyletnek, hacsak nem tekintjük úgy, hogy valamennyi kereskedő, aki a betéti vagy hitelkártyán keresztül történő fizetések fogadása céljából megteszi a szükséges intézkedéseket, az e rendelkezés értelmében pénzügyi ügyleteket valósít meg, ami megfosztaná ezt a fogalmat annak értelmétől és szembe menne a héamentességek szigorú értelmezésének a követelményével.

55 Másrészt a héairányelv 135. cikke (1) bekezdése d) pontjában előírt adómentesség biztosítása egy olyan kártyakezelési szolgáltatás részére, mint amilyen a szóban forgó ügyben szerepel, sértené a pénzügyi ügyletek adómentessége által követett célokat, amelyek az adóalap, valamint a levonható héaösszeg meghatározásával kapcsolatos nehézségek kiküszöbölésére és a fogyasztói hitelek költségei

emelkedésének elkerülésére irányulnak (2007. április 19-i Velvet & Steel Immobilien ítélet, C-455/05, EU:C:2007:232, 24. pont, valamint a 2008. május 14-i Tiercé Ladbroke és Derby végzés, C-231/07 és C-232/07, nem tették közzé, EU: C:2007:332, 24. pont).

56 Ugyanis az olyan kártyakezelési szolgáltatás héa alá vonása, mint amely a szóban forgó ügyben szerepel, nem mutat ilyen nehézségeket. Különösen az adóalap, amely az ilyen szolgáltatás ellenében kapott ellenértéknek, azaz az említett szolgáltatásért a jegy vásárlója számára számlázott kezelési költségnek felel meg, könnyen kiszámítható, és az ilyen ügyletben nem szerepel a szolgáltató által a vásárló részére nyújtott hitel. Az ilyen szolgáltatás tehát nem jogosít a héairányelv 135. cikke (1) bekezdése d) pontja szerinti adómentességre.

57 A fenti megfontolások összességére tekintettel a feltett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy a héairányelv 135. cikke (1) bekezdésének d) pontját úgy kell értelmezni, hogy az ott szereplő fizetésekre és átutalási forgalomra vonatkozó ügyleteket megillető héamentesség nem terjed ki az olyan „betétikártya- vagy hitelkártya-kezelésnek” nevezett, az e szolgáltatást nyújtó adóalany által teljesített szolgáltatásra, mint amely a szóban forgó ügyben szerepel, és amelynek teljesítésére akkor kerül sor, amikor valamely személy e szolgáltatón keresztül olyan mozijegyet vásárol, amelyet e szolgáltató valamely más szervezet nevében és javára értékesít, és amelyet ez a személy betéti kártyával vagy hitelkártyával fizet ki.

A költségekről

58 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 135. cikke (1) bekezdése d) pontját úgy kell értelmezni, hogy az ott szereplő fizetésekre és átutalási forgalomra vonatkozó ügyleteket megillető hozzáadottértékadó-mentesség nem terjed ki az olyan „betétikártya- vagy hitelkártya-kezelésnek” nevezett, az e szolgáltatást nyújtó adóalany által teljesített szolgáltatásra, mint amely a szóban forgó ügyben szerepel, és amelynek teljesítésére akkor kerül sor, amikor valamely személy e szolgáltatón keresztül olyan mozijegyet vásárol, amelyet e szolgáltató valamely más szervezet nevében és javára értékesít, és amelyet ez a személy betéti kártyával vagy hitelkártyával fizet ki.

Aláírások